

93. Вперед. – 1920. – 30 квіт.
94. Там само. – 7 лип.
95. Земля і воля. – 1920. – 11 лип.
96. Мазепа І. Україна в огні й бурі революції. 1917–1921 / Ісаак Мазепа. – Прага, 1943. – Т. III. – С. 47, 48.
97. Громадська думка. – 1920. – 12 лип.
98. *Детальніше див.:* Райківський І. Ліворадикальна еволюція УСДП (1920–1924 рр.) / Ігор Райківський // Вісник Прикарпатського університету. Історія. – Івано-Франківськ, 1999. – Вип. II. – С. 112–122.
99. Павлишин О. Євген Петрушевич (1863–1940)... – С. 356.

В статье освещается политическая деятельность одного из лидеров Украинской революции, президента ЗУНР Евгения Петрушевича в оценке галицких социал-демократов, которые принимали активное участие в борьбе за национально-государственную независимость и соборность Украины в 1918–1920 гг., но находились в оппозиции к политическому курсу правительства ЗОУНР.

Ключевые слова: Е.Петрушевич, ЗУНР, УСДП, украинские социал-демократы.

The article highlights the political activities of one of the leaders of the Ukrainian revolution, President of ZUNR Eugene Petrushevych in assessing of the Galician Social Democrats, who took an active part in the struggle for national independence and state unity of Ukraine in 1918–1920, but were in opposition to the ZOUNR government political course.

Keywords: E.Petrushevych, ZUNR, USDP, Ukrainian Social Democrats.

УДК 94(447) “19”

Михайло СЕНЬКІВ

АКТ ЗЛУКИ ЗУНР Й УНР – ЧЕРГОВА СПРОБА БОРОТЬБИ ЗА СОБОРНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

У статті проаналізовано боротьбу ЗУНР за її злуку з УНР. Показано, що 3 січня 1919 р. Національна Рада прийняла ухвалу “Про злуку ЗУНР з УНР”, а 22 січня 1919 р. у Києві на майдані святої Софії відбулася урочиста церемонія Злуки. Наступного дня Трудовий Конгрес УНР затвердив Маніфест про злуку і ввів до свого складу делегатів Національної Ради. Однак, у зв’язку з тодішніми воєнно-політичними обставинами, ідеологічними розбіжностями між галичанами та наддніпрянцями, а також через відсутність міжнародної підтримки, не вдалося злучити українські землі.

Ключові слова: Акт злуки, соборність українських земель, предвступний договір, ЗУНР, УНР.

Питання “соборності” українських земель бере початок від часів середньовіччя, періоду політичної роздробленості земель давньокіївської держави. Ця багатогранна державницька (самостійницька) ідея відображена в концепціях “Руської трійці” і Кирило-Мефодіївського братства. Ідея соборності пронизує теоретичні праці М.Костомарова, М.Драгоманова, В.Антоновича, М.Грушевського, В.Винниченка, Д.Донцова, І.Лисяка-Рудницького та багатьох інших видатних українців¹. Широкою ходою ідея соборності українських земель постала під час Української революції 1917–1920 рр.

Літератури про предмет, що досліджується, якщо підходити до проблеми конкретно, небагато. Узагальнюючих праць досі теж мало. Серед них варто назвати розвідки І.Ходака², В.Кондратюка³, О.Реєнта⁴, і І.Кураса та В.Солдатенка⁵, М.Кугутяка⁶, А.Бедрія⁷, В.Маркуся⁸, В.Боєчко⁹, В.Курила¹⁰, М.Сеньківа¹¹ та ін.

І.Ходак проаналізував Акт злуки УНР і ЗУНР, В.Кондратюк – його морально-політичні наслідки. І.Курас і В.Солдатенко висвітлювали проблему соборності та регіональності в українському державотворенні в роки визвольних змагань 1917–1920 рр., М.Кугутяк показав проблему соборності в програмах і діяльності західноукраїнських політичних партій 20–30-х рр. XX ст.

У колективній монографії науковців зі Львова описано боротьбу за возз'єднання Західної України з Українською РСР¹². В.Курило висвітлив процес возз'єднання Північної Буковини з Великою Україною. А.Бедрій розкрив Українську державу, створену актом 30 червня 1941 року. В.Маркусь відобразив входження Закарпаття до складу УРСР. Багато цінного матеріалу міститься в статті В.Босчко, яка віддзеркалює історію та проблему формування кордонів України в 1917–1940 рр. У монографії М.Сеньківа нарисово викладено проблему боротьби за соборність українських земель у 1917–1945 рр.

Щоправда, у роки незалежності України історіографія отримала чимало праць про формування української нації, генези самостійницької думки, змагання українського народу за державність і соборність. Серед них розвідки Я.Ісаєвича, В.Смоля, В.Верстюка, Я.Дашкевича, Л.Зашкільняка, С.Кульчицького, М.Литвина та К.Науменка, Б.Тищика й О.Вівчаренка, С.Макарчука, Я.Грицака, О.Добржанського та багатьох ін.

Глибоке вивчення проблеми тільки розпочинається. Саме цим визначається актуальність нашої статті. У розвідці поставлена мета проаналізувати Акт злуки УНР і ЗУНР, показати, чому саме він був знаковою подією вітчизняної історії.

З моменту свого виникнення ЗУНР прагнула Злуки з Великою Україною. Найбільш активними ініціаторами цього були військові, які гостро відчували потребу в допомозі, оскільки велася війна з Польщею. 6 листопада 1918 р. Національна Рада делегувала до Києва О.Назарука й В.Шухевича, які вели переговори з гетьманом Павлом Скоропадським про військову та морально-політичну підтримку Галичині. Гетьман обіцяв відрядити з Києва курінь січових стрільців (1 300 осіб). Український Національний Союз, що готував повстання проти гетьмана, усілякими засобами намагався відмовити січових стрільців. Під впливом УНС стрілецька Рада в Білій Церкві вирішила: “Київ важливіший за Львів, виїзд січових стрільців приведе до того, що повстанці Києва не візьмуть, а січові стрільці Львова не втримають”¹³.

10 листопада 1918 р. Національна Рада доручила Державному Секретаріату “виробити потрібні заходи для з'єднання всіх українських земель в одну державу”¹⁴. Тим часом під тиском Директорії гетьман зрікся влади, передав державний скарб уряду й виїхав за кордон. Знову було відроджено Українську Народну Республіку. 1 грудня 1918 р. у Фастові між ЗУНР й УНР було підписано “предвступний договір” про Злуку обох держав. У першому пункті цього документа говорилося: “Західно-Українська Народня Республіка заявляє цим непохитний намір злитись у найкоротшій часі в одну велику державу з Українською Народньою Республікою – значить, заявляє свій намір перестати існувати як окрема держава, а натомість увійти з усією територією й населенням, як складова частина державної цілості, в Українську Народню Республіку”¹⁵.

Грудневий договір у двох окремих оригіналах по одному для кожної республіки міг бути опублікований за згодою урядів. Його підписали: від УНР – В.Винниченко, С.Петлюра, Ф.Швець, П.Андрієвський, від ЗУНР – Л.Цегельський, Д.Левицький.

Підсумки переговорів стали предметом серйозних дебатів. Проти об'єднання виступив посол у Відні В.Липинський. Він радив лідерам ЗУНР не йти на негайну й беззастережну злуку, бо, мовляв, майбутнє УНР – непевне. Антанта, казав він, планує відбудову Росії в її старих кордонах, тому західноукраїнські землі мають більше шансів, ніж УНР, на отримання незалежності з рук Антанти, оскільки вона відстоює право народів колишньої Австро-Угорщини на самовизначення.

Непевність у стабільності влади Директорії висловлював Д.Левицький. Підписуючи “предвступний договір”, він говорив, що мав враження, ніби скаче в темряву. Не вірили в міцність і тривкість Директорії й інші депутати Національної Ради. Вони були впевнені, що прямують у хаос та анархію. Згодом Л.Цегельський писав, що депутати мали таке відчуття, ніби вони здорову частину України пришивають до зараженого божевіллям організму. Проте більшість членів Національної Ради дотримувались іншої думки. Справа Східної Галичини, мовляв, ще не вирішена Антантою. І краще утриматися від однозначного рішення, а в самому законі про об'єднання обумовити собі національно-територіальну автономію¹⁶.

Національна Рада, беручи до уваги важку воєнну ситуацію, вирішила видати Закон про об'єднання українських держав. 3 січня 1919 р. справа злуки обох держав стала предметом на-

рад першої сесії розширеної Національної Ради, яка в кінці грудня 1918 р. через воєнний стан переїхала до Станіслава. Після доповіді голови уряду Сидора Голубовича й виступів багатьох присутніх Семен Вітик зачитав “Ухвалу Української Національної Ради з дня 3 січня 1919 р. про злуку ЗУНР з УНР”, яка була з великим піднесенням одноголосно прийнята. “Українська Національна Рада, – зазначалося в ній, – виконуючи право самовизначення українського народу, проголошує торжественно з’єднання з нинішнім днем ЗУНР з УНР в одну, одноцілну, суверенну Народню Республіку. До часу, коли зберуться Установчі Збори з’єдиненої республіки, владу на території бувшої ЗУНР виконує Українська Національна Рада”¹⁷.

Після цього Євген Петрушевич виголосив промову, у якій підкреслювалося: “Ухвалений закон залишиться в нашій історії одною з найкращих дат. По лінії з’єднання не було між нами двох думок. Сьогоднішній крок піднесе нашого духа й скріпить наші сили. Від сьогоднішнього дня існує тільки одна Українська Народня Республіка. Нехай вона живе!”¹⁸.

З приводу цієї історичної ухвали Національну Раду привітали представники УНР – Роман Трохименко й Закарпаття – Степан Ключурак. Останній наголосив на тому, що галицькі українці подали помічну руку, допомогли їм злучитися з Галичиною, а через неї і з Великою Україною в єдину соборну Україну від Тиси до Кубані.

Увечері 3 січня 1919 р., о сьомій годині пополудні, відбулися в Станіславі військовий парад і народна маніфестація на честь Злуки. Парад приймали, стоячи на балконі готелю “Австрія”, голова Національної Ради Є.Петрушевич, Державний секретар військових справ Д.Вітовський та інші.

На честь омріяного віками єднання українського народу пройшли також святкові маніфестації в Стрию і Золочеві (5 січня), Жовкві (7 січня), в інших містах краю¹⁹.

Цей історичний документ про Злуку з ентузіазмом зустріла Галицька армія. Настрій стрільців УГА відобразив у спеціальному Універсалі Державний секретар полковник Дмитро Вітовський 4 січня 1919 р.: “Жовніри! Після чотирьох з половиною років муки, ридання й жалоби сповнилась народна воля! Зі сльозами радості сповіщаємо Вам велике слово: вчора упав кордон між українськими землями і від вчора ми всі вже громадяни великої Народної Республіки. Українська Національна Рада ухвалила у Станіславі однозгідними оплесками злуку всіх земель Західно-Української Народної Республіки з Наддніпрянською Україною!

За що гинули на кривавих судах батьки, діди і прадіди наші, за що проливали кров століттями, заскородили ребра ворогів герої, від п’ятсот літ не діждалися, сходячи в могили без просвітку, – то присуджено дістати нам під велику годину народження нового світа!

Ще хвиля кривавого зусилля – і слово станеться ділом! З крові і пожежі та руїни встане Велика Україна, що принесе нам землю і волю...”²⁰.

Після різдвяних свят у Галичину прибув міністр УНР М.Шаповал. У Золочеві він перед вояками УГА заявив: “По злуці українських земель кожний ворог стає спільним українським ворогом і проти його посягань повинні спільно стати всі українці. В українсько-польській війні допоможе Велика Україна галичанам одягом і воячим приладдям. Дещо вже переслалося, багато що поспіє, а в потребі прийдуть брати з-над Дніпра, щоб відперти спільно ляцького наїзника, щоби спільно пролитотою кров’ю звільнити на ділі соборність усіх українських земель...”²¹.

16 січня 1919 р. делегація на чолі з Л.Бачинським і С.Витвицьким виїхала зі Станіслава через Ходорів – Тернопіль до Києва. Високу делегацію складали: Д.Вітовський, Л.Цегельський, Р.Перфецький, С.Вітик, Т.Старух, О.Безпалко, письменник Василь Стефаник, усього 36 делегатів від Галичини, Північної Буковини й Закарпаття.

Урочиста церемонія Злуки відбулася 22 січня 1919 р. на майдані святої Софії в присутності десятків тисяч киян. Першим виступив голова галицької делегації Д.Бачинський. Він сказав: “Світла Директоріє і Високий Уряде Української Народної Республіки! На цій історичній площі ... стоїмо оце ми, законні й вольними голосами нашого народу вибрані представниками Західної України, а саме Галичини, Буковини і Закарпатської Русі, та доносимо Вам і заявляємо прилюдно перед усім народом України, перед усім світом і перед лицем історії, що ми ... власною волею хочемо і бажаємо обновити національно-державну єдність нашого народу, що існувала за Володимира Великого та Ярослава Мудрого, – до якої стреміли наші великі гетьмани Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко та Іван Мазепа. Від сьогодні Західна

Україна лучиться з Великою Україною в одно нероздільне тіло, соборну та суверенну державу. У виконанні того я прошу пана доктора Льонгина Цегельського, державного секретаря закордонних справ Західно-Української Народної Республіки, відчитати грамоту до Директорії”²².

Л.Цегельський, озвучивши цей історичний документ, передав слово членові галицької делегації Ярославу Олесницькому, який відчитав грамоту до Директорії французькою мовою. У відповідь глава Директорії Володимир Винниченко запросив до слова члена Директорії Ф.Швеця, який урочисто проголосив Універсал про Злуку.

Підкреслюючи морально-політичний характер акту Злуки, слід наголосити на тому, що він віддзеркалював прагнення двох частин української нації до державної єдності. В Універсалі Директорії УНР із цього приводу відзначалося: “Од нині воєдино зливаються століттями одірвані одна від одної частини єдиної України – Західно-Українська Народна Республіка (Галичина, Буковина, Угорська Русь) і Наддніпрянська Велика Україна.

Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмерли кращі сини України.

Од нині є єдина незалежна Українська Народна Республіка.

Од нині народ Український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об’єднаними дружніми зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну, самостійну Державу Українську на благо і щастя всього її трудового люду”²³.

23 січня 1919 р. відбувся в Києві Трудовий Конгрес УНР. Він опинився у важкій ситуації. Більшовицька армія підходила до Києва. На самому Конгресі розгорнулася міжпартійна боротьба з питань політичної орієнтації. Партія українських есерів, яка мала на конгресі найбільше делегатів, поділилася на три групи: ліву (“боротьбисти”), яка виступала за радянську владу; праву, що відстоювала демократичний соціалізм, і центр (під проводом М.Грушевського), який наполягав на передачі влади “Трудовим радам селянських і робітничих депутатів”. Головою Конгресу було обрано галичанина Семена Вітика, а його заступником – колишнього посла до австрійського парламенту селянина Тимофія Старуха. Конгресу вдалось упорядкувати найнеобхідніші справи, зокрема, розглянути питання про злуку. “Галичина та Наддніпрянщина, – підкреслив у своєму виступі голова галицької делегації Д.Бачинський, – це дві рідні сестри, яким треба лучити спільне добро і зло, щастя та нещастя. Отже, є потреба негайної злуки обох частин України”²⁴.

Після дебатів Конгрес затвердив Маніфест про злуку і ввів до свого складу делегатів Національної Ради. На наступній сесії 28 січня 1919 р. Конгрес доповнив Директорію представником ЗУНР, головою Національної Ради Є.Петрушевичем. ЗУНР стала тепер називатися “Західною областю УНР” (ЗО УНР).

Реалізуючи спільні домовленості, уряд УНР виділив для відбудови прикарпатської економіки 500 млн гривень. Крім того, асигнував низку цільових проектів – відродження товариства “Сільський господар” (2 млн гривень), для українського шкільництва й Національного музею у Львові (1 млн гривень), відбудову галицьких залізниць, допомогу галичанам-біженцям, сім’ям загиблих стрільців. Галицькій армії було надано допомогу озброєнням і військовими кадрами. Лише в березні 1919 р. для знедоленого війною галицького населення надійшло з Наддніпрянщини: 730 вагонів цукру, 213 – борошна, 223 – збіжжя, 127 – інших продуктів. Повсюди – у Києві, Одесі, на Херсонщині – створювалися громадські “фонди”, “загони” і “корпуси” допомоги Галичині, які збирали речові, продуктові й медичні пожертви, мобілізували добровольців у Галицьку армію”²⁵.

Проте об’єднання ЗУНР й УНР практично не було реалізовано. “Це проголошення української соборності було великим історичним актом, – відзначав останній прем’єр-міністр уряду УНР І.Мазепа. – Але фактично воно мало лише декларативне значіння. На цих умовах твердо стояв Галицький уряд і Директорія з цим погодилася”²⁶. Таку ж думку висловлювали політичні діячі ЗУНР С.Витвицький, С.Баран та інші. Зрештою, організація влади не змінилася й обидві держави продовжували надсилати свої окремі місії за кордон”²⁷.

Історик Орест Субтельний стверджує: “...Між Директорією Петлюри й диктаторством Петрушевича існували досить непевні стосунки. Теоретично Директорія була всеукраїнським урядом і тому претендувала на верховенство; проте на практиці саме західноукраїнський уряд мав сильнішу армію, ефективніший апарат управління й тому не бажав дотримуватись полі-

тики, з якою не погоджувався. По-друге, обидва уряди розходились в ідейних переконаннях. Директорія складалася майже виключно із представників лівих партій, тим часом як західно-український уряд спирався на ліберальні партії з виразними консервативними тенденціями. Внаслідок цього східняки звинувачували галичан у “реакційності”, а останні, відповідаючи компліментами на комплімент, називали перших “напівбільшовиками”. Галичани, що вирізнялися високою організованістю й національною свідомістю, із зневагою дивилися на організаційну розхлябаність східних українців, їхній соціальний радикалізм і схильність до імпровізаторства. Зі свого боку східні українці вважали галичан провінційними, збюрократизованими й нездатними зрозуміти конфлікт на Україні в широкому контексті. Отже, на передній план з усією очевидністю виступали глибокі культурні, психологічні й політичні розбіжності, які накопичувалися між східними й західними українцями протягом століть”²⁸.

“Об’єднати два уряди було неможливо: цьому перешкождали й ідеологічні, і персональні причини, – пише відомий український історик з діаспори Н.Полонська-Василенко. – Провід ЗУНР був безпартійний, антисоціалістичний, провід УНР був соціалістичний; провід УНР вважав за можливе переговори й союз з советським урядом, щоб спільно подолати “Добровольчу армію” Денікіна, і взагалі, з самого початку готовий був прийняти програму большевиків за умовою, що на Україні будуть встановлені ради українські, а не московські; провід ЗУНР ставив подвійну мету: боротьбу з Польщею та советською Росією і готовий був на спілку з Денікіним.

До цього треба додати персональні моменти: Петлюра і увесь провід УНР вважали обрання Петрушевича на диктатора недемократичним, незаконним; Петрушевич і увесь провід ЗУНР вважали становище Петлюри на чолі Директорії за шкідливе для справи, і кожна опозиція проти Петлюри знаходила моральну підтримку серед галицького проводу”²⁹.

Таким чином, ЗУНР прагнула злуки з УНР. Найбільш активними ініціаторами цього процесу були військові, які гостро відчували потребу в допомозі, оскільки велася запекла війна з Польщею. 22 січня 1919 р. у Києві на майдані святої Софії відбулася урочиста церемонія Злуки. Наступного дня Трудовий Конгрес УНР затвердив Маніфест про злуку й увів до свого складу делегатів Національної Ради. ЗУНР стала тепер називатися “Західною областю УНР”. Однак, у зв’язку з тодішніми воєнно-політичними обставинами, ідеологічними розбіжностями між буржуазно-демократичними галичанами та соціалістами-наддніпрянцями, а також через відсутність міжнародної підтримки, реального об’єднання не сталося. Злука мала декларативний характер. Проте сам факт проголошення Акта злуки є знаковою подією нашої вітчизняної історії. Він підтвердив перед світом перспективний напрям розвитку української нації, невідворотність відродження на геополітичному просторі Європи Української держави, істинної спадкоємниці Київської Русі.

1. Кондратюк В. О. Злука УНР і ЗУНР – чергова спроба реалізувати ідею соборності українських етнічних земель / В. О. Кондратюк, С. В. Кондратюк // Вісник Львівської комерційної академії. Серія гуманітарні науки. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2010. – Вип. 9. – С. 44.
2. Ходак І. Соборна Україна / І. Ходак // Літопис Червоної калини. – 1992. – № 10–12. – С. 3–7.
3. Кондратюк В. Назв. праця. – С. 43–50.
4. Реєнт О. П. Україна соборна / О. П. Реєнт // Наукові розвідки і рецензії. – К. : Генеза, 2006. – 156 с.
5. Курас І. Ф. Соборність і регіоналізм в українському державотворенні (1917–1920 рр.) / І. Ф. Курас, В. Ф. Солдатенко. – К. : Вежа, 2001. – 248 с.
6. Кугутяк М. Проблема соборності у програмах і діяльності західноукраїнських політичних партій 20-х – 30-х рр. ХХ ст. / М. В. Кугутяк // Духовність України : Галичина – Наддніпрянщина – Донеччина : III Міжнар. наук. конф. (Черкаси, 9–10 груд. 2005 р.). – Черкаси, 2005. – С. 72–80.
7. Бедрій А. Українська держава, створена актом 30 червня 1941 / В. Бедрій. – Дрогобич : Відродження, 1996. – 96 с.
8. Маркусь В. Приєднання Закарпатської України до Радянської України. 1944–1945 рр. / В. Маркусь. – К. : Україна, 1991. – 109 с.
9. Боечко В. Кордони України: історія та проблема формування. 1917–1940 рр. / В. Боечко, О. Ганжа, Б. Захарчук // Український історичний журнал. – 1992. – № 1. – С. 62–68.

10. Курило В. М. В авангарді боротьби за возз'єднання / В. М. Курило, М. І. Панчук, М. В. Троян. – К. : Політвидав, 1985. – 282 с.
11. Сеньків М. В. З історії боротьби за соборність українських земель / М. В. Сеньків. – Дрогобич : Відродження, 1999. – 162 с.
12. Возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною / від. ред. Ю. Сливка. – К. : Наук. думка, 1989. – 480 с.
13. Нагаєвський І. Історія Української держави ХХ століття / І. Нагаєвський. – К. : Укр. письм., 1994. – С. 187.
14. Лозинський М. Галичина в рр. 1918–1920 / М. Лозинський. – Прага, 1922. – С. 75.
15. Конституційні акти України. – К. : Філософ. і соціол. думка, 1992. – С. 108.
16. Чередниченко В. Від Брестської угоди до Варшавського договору / В. Чередниченко // Під прапором ленінізму. – 1990. – № 20. – С. 77.
17. Вісник державних законів і розпоряджень ЗО УНР. – 1919. – Вип. 1. – 31 січ.
18. Січковий голос. – 1919. – 6 січ.
19. Ходак І. Назв. праця. – С. 5.
20. Український скиталець. – 1923. – № 15. – 1 серп.
21. Ходак І. Назв. праця. – С. 5.
22. Сеньків М. В. Назв. праця. – С. 15.
23. Конституційні акти України. – С. 107.
24. Литвин М. Р. Історія ЗУНР / М. Р. Литвин, К. Є. Науменко. – Львів : Олір, 1996. – С. 134, 135.
25. Литвин М. Р. Визвольні змагання 1914–1920 рр. / М. Р. Литвин // Історія України. – Львів : Світ, 1996. – С. 244.
26. Чередниченко В. Назв. праця. – С. 78.
27. Полонська-Василенко Н. Історія України. 1900–1923 / Н. Полонська-Василенко. – К. : Пам'ятки України, 1991. – С. 114.
28. Субтельний О. Україна. Історія / О. Субтельний. – К. : Либідь, 1991. – С. 326.
29. Полонська-Василенко Н. Назв. праця. – С. 117.

В статтє проанализировано боротьбу ЗУНР за воссоединение с УНР. Показано, что 3 января 1919 г. Национальный Совет принял Постановление “О воссоединении ЗУНР с УНР”, а 22 января 1919 г. в Киеве на площади святой Софии произошла торжественная церемония воссоединения. На следующий день Трудовой Конгресс УНР утвердил Манифест о Злуке и дополнил свой состав делегатами Национального Совета. Однако в связи с тогдашними военно-политическими обстоятельствами, идеологическими разногласиями между галичанами и надднепрянцами, а также из-за отсутствия международной поддержки воссоединение носило декларационный характер.

Ключевые слова: Акт воссоединения, соборность украинских земель, предвступительный договор, ЗУНР, УНР.

The struggle of the Western Ukrainian People's Republic for the union with the Ukrainian People's Republic is analyzed in the article. It has been shown that on January 3, 1919 the Ukrainian National Council proclaimed “the Act of the Union of the Western Ukrainian People's Republic with the Ukrainian People's Republic”, and on January 22, 1919 there was a ceremony of the Union on the St. Sophia's square in Kyiv. The next day the Labour Congress of the Ukrainian People's Republic approved the Manifesto of the union and delegated new members into the National Council. The Western Ukrainian People's Republic was renamed into “the Western region of the Ukrainian People's Republic”. But because of the military, political situation and the ideological differences between the Galicians and the over Dnieper Ukrainians and also the lack of the international support the union of the Ukrainian lands failed.

Keywords: the Act of the Union, the unity of the Ukrainian lands, the preliminary agreement, the Western Ukrainian People's Republic, the Ukrainian People's Republic.